

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, संलग्नीत व
पंडित दीनदयाल उपाध्याय शिक्षण संस्था संचलित

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय

फुलंब्री, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद.

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९

राष्ट्रीय सेवा योजना

विशेष शिबीर अहवाल

‘‘जल संवर्धनासाठी युवा’’

शिबीर स्थळ

मौजे दरेगाव दरी, ता. फुलंब्री
दि. २१ ते २७ डिसेंबर २०१८

डॉ. एस. आर. टकले
प्राचार्य

प्रा. नितीन माळेगावकर
डॉ. मंजुषा नळगीरकर
कार्यक्रमाधिकारी

पंडित दीनदयाल उपाध्याय शिक्षण संस्था संचलित व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ संलग्नित

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय फुलंब्री ,

राष्ट्रीय सेवा योजना

२०१८-१९

विशेष शिबीर

दि. २१ ते २७ डिसेंबर २०१७

वार्षिक अहवाल

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	घटक	पृष्ठ क्र.
१	कार्यक्रम तपशील	
२	कृतियुक्त फोटो	
३	वर्तमानपत्राने घेतलेली दखल	
४	शिविराची कार्यक्रमपत्रिका	
५	सरपंचाचे प्रमाणपत्र	

अ.क्र.	घटक	पृष्ठ क्र.
१	शिविरपूर्व गावभेट	
२	आगमण	
३	उदघाटन	
४	योगप्राणायाम व शारिरीक कसरती ,	
५	नाविन्यपूर्ण उपक्रम	
६	श्रमदान सत्र	
७	बौद्धिक सत्र	
८	व्याख्यान सत्र	
९	सांस्कृतिक कार्यक्रम	
१०	शिबीर समारोप	

शिविराची ठळक वैशिष्ट्ये

१. शिवीर पूर्ण सात दिवसांचे व्हावे याकरिता सर्व स्वयंसेवक आदल्या दिवशी शिवीरस्थळी मुक्कामी गेले
२. शिवीर कालावधीत सार्वजनिक सुट्ट्यांचा वापर करून विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळले.
३. गावाची प्राथमिक निकड म्हणून शिविरात स्वच्छतेच्या सहित ग्राम निर्माण (शेत तळ्यातील गाळ काढणे) या उपक्रमावर भर दिला.
४. शिविरातील श्रमदान व व्याख्यान सत्रात ग्रामस्थांचा हिरीरीने सहभाग.
५. शिविरात विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविण्यात आले.

पंडित दीनदयाळ उपाध्याय शिक्षण संस्था संचलित

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय

फुलंब्री, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद.

राष्ट्रीय सेवा योजना

२०१८-२०१९

विशेष शिवीर

“जल संवर्धनासाठी युवा”

दि. २१ ते २७ डिसेंबर २०१८

वार्षिक अहवाल

राष्ट्रीय सेवा योजना दि. २१/१२/२०१८ ते २७/१२/२०१८ या कालावधीत मौजे दरेगाव दरी, ता. फुलंब्री, येथे संपन्न झाले. या शिवीरात झालेल्या उपक्रमांविषयी

१. शिवीरापूर्व गावभेट

सदर मौजे दरेगाव दरी हे गाव प्रस्तुत महाविद्यालयचे २०१६-२०१७ पासुन दत्तकग्राम आहे. शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ या वर्षी पुढील ३ वर्षांकरीता जिल्हा परिषद, औरंगाबाद यांच्या निर्देशानुसार हागणदारी मुक्त गाव करण्याच्या हेतूने स्वच्छतेसाठी युवा या ब्रिद्वाक्यखाली महाविद्यालयापासुन जळगाव रोड पासुन सुमारे चार किलोमिटर अंतरावर असलेले दरेगाव दरी येथे विशेष सात दिवसीय शिवीर २०१६-१७ साली घेण्यात आले व पुढील तीन वर्षात सोडविण्यासाठीचा हागणदारी मुक्तीचा प्रश्न हा महाविद्यालयाच्या रासेयो विभागाच्या स्वयंसेवकानी पहिल्याच वर्षी विक्रमी शौच्छ खड्डे खोदून पहिल्याच वर्षी हा प्रश्न सोडविला.

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ च्या शिवीराच्या आयोजना संदर्भात दि. १२ डिसेंबर २०१८ रोजी सकाळी ८.३० वाजता मौजे दरेगाव दरी येथे शिवीरापूर्व गावभेटीचे म्हणजेच ग्रामस्थांसोबत बैठकीचे आयोजन करण्यात आले. या बैठकीत सर्व ग्रामस्थांनी व्यक्त केलेल्या मनोगतानुसार हागणदारी प्रश्न आता पूर्णपणे मिटला असून रासेयोने डोंगर पायथ्याशी असलेल्या शेत तळ्यातील गाळ काढून द्यावा यावर सर्वांचे एकमत झाले, करीता महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले व गावचे सरपंच श्रीमती शोभाताराई मालोदे यांच्या संमती नुसार शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ च्या शिवीरात गावाची प्राथमिक निकड म्हणून शेत तळ्यातील गाळ काढणे, ग्राम स्वच्छता व विविध सामाजिक प्रश्नावर जनजागृती या विषयावर भर देण्याचे ठरवल्या गेले.

त्यानंतर कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी परत दि. १७/१२/२०१८ रोजी मौजे. दरेगाव दरी गावास भेट देऊन शिबिराची निवास व्यवस्था, कार्यक्रमाचे ठिकाण इत्यादी बाबी निश्चित केल्या. त्यासाठी दि. १८/१२/२०१८ रोजी स्वयंसेवकाचे शिबिरपूर्व प्रशिक्षण घेण्यात आले. यावेळी प्रा. नितीन माळेगावकर व डॉ. मंजुष नळगोरकर यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

२. आगमण

शिबीर पूर्ण सात दिवसाचे होण्यासाठी एक दिवस आगोदर म्हणजे दिनांक २० डिसेंबर २०१८ रोजी दरेगाव (दरी) गावात स्वयंसेवक मुक्कामी गेले व दुसऱ्या दिवशीच्या कार्यक्रमासाठी आवश्यक सर्व सुविधांचे व्यवस्थापन केले.

३. उद्घाटन

दिनांक २१ डिसेंबर २०१८ रोजी सकाळी ९.३० वा. शिबिराचे उद्घाटन ठेवण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी उद्घाटक म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजनेचे जिल्हा समन्वयक प्रा. डॉ. टी. आर. पाटील यांच्या हस्ते झाले. यावेळेस त्यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महत्त्व उपस्थितांना पटवून सांगितले व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीन विकास होत असतो असे ते म्हणाले. जल संवर्धनासाठी युवा या संकल्पने मार्गील विद्यापीठाची भूमिका याविषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. ग्रामीण भागात येत्या काळात निर्माण होणारी पाण्याची गंभीर समस्या व त्यावरील उपाय योजना या विषयी ग्रामस्थ व स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. यावेळी प्रमुख उपस्थिती म्हणून दरेगाव दरी येथील सरपंच सौ. शोभाताई बाजीराव मालोदे उपस्थित होत्या. उद्घाटन समारंभाच्या अध्यक्षस्थानी पंडित दनीदयाळ उपाध्याय शिक्षण संस्थेचे सचिव, श्री. शामसुंदर नाईक होते. त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात गावकन्यांकडून विद्यार्थ्यांना सात दिवसीय शिबिरासाठी त्याच्या सहभागाची अपेक्षा केली. तसेच शिबीरे ही विद्यार्थ्यांवर संस्कार पेरणीचे काम करतात. स्वयंसेवक व गावकन्यांनी एकत्र येऊन गावातील पाण्याचा प्रश्न सोडविला पाहिजे. त्यासाठी पाणी वाचवा व पाणी आडवा हे तंत्र वापरले पाहिजे असे ते म्हणाले. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले, उपप्राचार्य डॉ. कल्याणकर पी. एम. व प्राध्यापक वृंद उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी केले. उद्घाटन प्रसंगी ग्रामस्थ तसेच महिला वर्ग उपस्थित होता. उपस्थितांचे आभार डॉ. मंजुषा नळगोरकर यांनी मानले.

४. योग-प्राणायाम व शारीरिक कसतरती

शिबिरात दररोज सकाळी योग-प्राणायाम व शारीरिक कसतरती सत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. यात महाविद्यालयातील कार्यक्रमाधिकारी व एन.एस.एस. प्रतिनिधी यांनी पहाटे ६.०० ते ७.०० या वेळेत योग, सुर्यनमस्कार, विविध आसणे जसे सर्वांगासन, चक्रासन, वज्रासन इत्यादी प्रकार शिकविले.

५. शिविरातील नाविन्यपूर्ण उपक्रम

१. हगणदारी मुक्तीसाठी जनजागृती:- गावकन्यांनी आपले गाव स्वच्छ रहावे म्हणून उघड्यावर शौचाला जाणाऱ्यास प्रतिबंध करावा. उघड्यावर शौच केल्यामुळे कोण-कोणत्या आरोग्य विषयक समस्या निर्माण होऊ शकतात या विषयी स्वयंसेवकांनी गावकन्यांना मार्गदर्शन केले.

२. जनजागृतीसाठी प्रभात फेरी:- लोकांना पाण्याचे महत्त्व पटावे व जास्तीत जास्त गावकन्यांनी पाण्याचा काटकसरीने वापर करावा या उद्देशाने गावात स्वयंसेवकांनी प्रभात फेरी काढली. पाणी बचतीच्या व जल पुनर्रमण संबंधी घोषणा दिल्या.

३. भजन किर्तनातून स्वच्छतेचा संदेश:- गावातील लोकांना उघड्यावर कचरा फेकू नये यासाठी महाविद्यालयाचा स्वयंसेवक लक्ष्मीकांत ढेपले याने संत गाडगेबाबांची वेशभुषा करून आपल्या गावाला गोपाला-गोपाला या भजनातून स्वच्छतेचा संदेश दिला. सर्व विद्यार्थ्यांनी गाव फेरी काढून गावातील सर्व लोकांना स्वच्छतेचा संदेश दिला. स्वयंसेवकांनी प्रत्येक घरी जाऊन लोकांना स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून सांगितले.

६. श्रमदान

शिविरात दरारोज सकाळी ८.०० ते १२.३० या वेळेत श्रमदान घेण्यात आले. यात पुढील कामे करण्यात आली.

१. गावाची व सार्वजनिक ठिकानांची सफाई:- शिविराच्या पहिल्या व उद्घाटन समारंभाच्या प्रसंगी स्वयंसेवकांनी गावातील सार्वजनिक ठिकानावरील व निवासाच्या ठिकानाची साफ सफाई केली. समाज मंदिराभोवतालचा परिसर स्वच्छ केला. गावातील सार्वजनिक ठिकाणे, शासकीय कार्यालये व शाळेचा आजुबाजुचा परिसर स्वच्छ केला व रस्त्याच्या आजुबाजुला जमा झालेला कचरा गोळा करून त्याची व्यवस्थित विल्हेवाट लावण्यात आली.

२. नादुरुस्त नाल्यातील गाळ व कचरा साफ-सफाई:- सांडपाण्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी ओपन ड्रेनेज लाईन आहे. परंतु सततच्या वापरामुळे त्यात केरकचरा जाऊन बंद झाल्यामुळे सांडपाणी रस्त्यावरून वाहत असे. नादुरुस्त नाला दुरुस्त करून त्यातील केरकचरा स्वयंसेवकांनी साफ केला.

३. स्मशानभूमीसाठी रस्ता:- मौजे दरेगाव दरी येथे शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ च्या शिविराच्या संदर्भात दिनांक १२ डिसेंबर २०१७ रोजी घेतल्या गेलेल्या शिविरपूर्व गावभेटीत म्हणजेच ग्रामस्थांसोबतच्या बैठकीत सर्व ग्रामस्थांच्या विचारविनिमयानुसार ठरल्याप्रमाणे व गत वर्षाच्या शिविरातील श्रमदानातून हागणदारीचा प्रश्न आता पूर्णपणे मिटलेला आहे म्हणून चालु वर्षी रासेयोने गावासाठी स्मशानभूमीला जाणारा रस्ता तयार करून द्यायचा आहे, करिता महाविद्यालयाने ठरल्याप्रमाणे शिविरात उद्घाटनानंतर

दररोज सकाळी ८.०० ते १२.३० या वेळेत श्रमदान करून उद्घाटननंतर शिबिराच्या दुसऱ्या दिवशी करावयाचा सर्व रस्ता आखुन घेतला व पुर्ण रस्त्याच्या दोन्ही बाजुने मूरूम खोदून रस्त्याच्या दोन्ही बाजुच्या कडा तयार करून घेतल्या. शिबिराच्या तिसऱ्या दिवशी अर्ध्या रस्त्यावर मुरूम अंथरण्यात आला. शिबिराच्या चौथ्या दिवशी राहिलेल्या अर्ध्या रस्त्यावर मुरूम अंथरण्यात आला. त्यामुळे थोडासा पातळ परंतु पुर्ण रस्ता तयार झाला. शिबिराच्या पाचव्या दिवशी पुर्ण रस्त्यावर परत एकदा मुरूम अंथरूण जाडजूळ रस्ता तयार करण्यात आला, व स्मशानभुमीतील वाढलेले गवत व झूळूपे काढून तयार केलेल्या रस्त्याच्या दोन्ही बाजुने वृक्षारोपनासाठी खडे खोदण्यात आले. शिबिराच्या सहाव्या दिवशी पूर्ण गावातील रस्ते झाडून स्वच्छ करण्यात आले. नात्यांमधला गाळ, कचरा व घाण काढून सांडपाणी वाहून जाण्यासाठी नात्या मोकळ्या करण्यात आल्या. तसेच गावातील मोकळ्या जागेवर जमा झालेले गवत, काढी कचरा पूर्णपणे साफ केला गेला. शिबिराच्या सातव्या दिवशी गावाच्या मध्यवर्ती ठिकाणी असलेल्या व शिबिराचा मुक्काम ज्या ठिकाणी आहे त्या विडुल रुखिमणी मंदिराच्या बाजूला एक मोठ्या पडक्या वाढ्याच्या विस्तीर्ण अशा मोकळ्या जागेचा भविष्यात गावातील लग्न कार्य, समारंभ, किर्तन किंवा एखादा सामुहिक सार्वजनिक कार्यक्रम पार पाडण्यासाठी वापर व्हावा या दृष्टिने त्या वाढ्याच्या भिंती पाढून ती जागा एक समान करण्यात आली.

४. डोंगर पायथ्याशी असलेल्या शेत तळ्यातील गाळ काढणे:- मौजे दरेगाव दरी येथे शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ क्षेत्र शिबिराच्या संदर्भात दिनांक १५ डिसेंबर २०१८ रोजी घेतल्या गेलेल्या शिबिरपूर्व गावभेटीत म्हणजेच ग्रामस्थां सोबतच्या बैठकीत सर्व ग्रामस्थांच्या विचार विनिमयानुसार ठरल्याप्रमाणे व गत वर्षाच्या शिबिरातील श्रमदानातून हागणदारीचा प्रश्न आता पूर्णपणे मिटलेला आहे. म्हणून चालु वर्षी रासेयोने गावासाठी शेत तळ्यातील गाळ काढून घ्यायचा आहे, करिता महाविद्यालयाने ठरल्याप्रमाणे शिबिरात उद्घाटनानंतर शिबिराच्या दुसऱ्या दिवशी पासून तर पाचव्या दिवसापर्यंत डोंगर पायथ्याशी असलेल्या शेत तळ्यातील गाळ काढला आढला आहेत. आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे स्वतंत्र गट केलेले आहेत व दोन्ही गटांनी मिळून शेत तळ्यातील गाळ तळ्याच्या कडेला टाकला. हे श्रमदान आम्ही चार दिवस केले आहे. शिबिराच्या सहाव्या दिवशी पूर्ण गावातील रस्ते झाडून स्वच्छ करण्यात आले. नात्यांमधला गाळ, कचरा व घाण काढून सांडपाणी वाहून जाण्यासाठी नात्या मोकळ्या करण्यात आल्या. तसेच गावातील मोकळ्या जागेवर जमा झालेले गवत, काढी कचरा पूर्णपणे साफ केला गेला. शिबिराच्या सातव्या दिवशी गावाच्या मध्यवर्ती ठिकाणी असलेल्या व शिबिराचा मुक्काम ज्या ठिकाणी आहे त्या विडुल रुखिमणी मंदिराच्या बाजूला परिसर स्वच्छ करण्यात आला.

७. बौद्धिक सत्र

विद्यार्थ्यांच्या विविध कला गुणांचा विकास क्हावा व विद्यार्थ्यांचे व्यक्तीमत्व बहरावे या कल्पनेतून विद्यार्थीमुळे बौद्धिक सत्रांचे आयोजन करण्यात आले होते. शिविरात दररोज दुपारी ३ ते ४.३० या वेळेत बौद्धिक सत्र टेवण्यात आले होते.

१. दिनांक २२ डिसेंबर २०१८:- रोजी बौद्धिक सत्रात साहित्य व जीवन या विषयावर महाविद्यालयातील मराठी विभागातील विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. राजर्णी पवार यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. प्रा. विजय पांडे यांनी अध्यक्षीय समारोपात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

२. दिनांक २३ डिसेंबर २०१८:- रोजी च्या बौद्धिक सत्राचा विषय स्पर्धा परीक्षा हा होता. या विषयावर डॉ. रामकिशन लोमटे यांनी मार्गदर्शन केले. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे समाजशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. मंजुषा नळगोरकर यांची उपस्थिती होती. त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय समारोपात उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

३. दिनांक २४ डिसेंबर २०१८:- रोजी भाषा विषयातील रोजगार संधी या विषयावर महाविद्यालयातील हिंदी विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. दत्तात्रेय येडले यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे हिंदी विभागाचे प्राध्यापक डॉ. सुरेश मुंढे यांची उपस्थिती होती. त्यांनीही आपल्या अध्यक्षीय समारोपात उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

४. दिनांक २५ डिसेंबर २०१८:- रोजी स्वयंरोजगारांच्या संधी या विषयावर प्रा. गोरक्ष मंडळ यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे राज्यशास्त्र विभागाचे प्राध्यापक प्रा. बाबासाहेब लहाने यांची उपस्थिती होती. त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय समारोपात उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

५. दिनांक २६ डिसेंबर २०१८:- रोजी व्यक्तीमत्व विकासातून ताणतणाव व्यवस्थापन या विषयावर राजर्णी शाहू महाविद्यालय, पार्थी ह्या महाविद्यालयातून डॉ. शिवाजी उबरहंडे यांनी उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. याप्रसंगी अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे वाणिज्य विभागाचे प्राध्यापक डॉ. महेश थोरात यांची उपस्थिती होती. त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय समारोपात उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

८. सांस्कृतिक कार्यक्रम

गावकन्यांचे मनोरंजनातून उद्बोधन क्हावे या दृष्टिने शिविरात अनेक सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन ९.३० ते १०.३० करण्यात आले.

१. दिनांक २१ डिसेंबर २०१८ रोजी गावकन्यांचा व शिविरार्थींचा संवाद घडवून आणला.

२. दिनांक २३ डिसेंबर २०१८ रोजी गावातील महिला भजनी मंडळीनी भजने व लोकगीते यांचा कार्यक्रम सादर केला.

१. शिबीर समारोप

दिनांक २७ डिसेंबर २०१८ रोजी दुपारी २ ते ५ या वेळेत शिबिराचा समारोप झाला. यावेळी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबादच्या वतीने राष्ट्रीय सेवा योजनेचे गट समन्वयक प्रा. डॉ. ज्ञानेश्वर पाश्चीकर हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. यावेळी मार्गदर्शन करतांना ते म्हणाले की राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या या शिबिरामधून युवकांना आपल्या सुप्त गुणांची ओळख होते. यातुनच पुढे जाऊन त्यांना आपल्या भवितव्याची दिशा निश्चित करण्यात मदत होते. या समारोप समारंभास उपस्थित दुसरे प्रमुख पाहुणे फुलंब्री तहसिलचे नायब तहसिलदार श्री. कचरु काथार हे होते. ते म्हणाले एन. एस. एस. शिबिरातून विद्यार्थ्यांना चांगले संस्कार, श्रमप्रतिष्ठा, सहकार्य, राष्ट्रप्रेम इ. गोष्टींची जाणिव होते. या प्रसंगी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी शिबीर कार्यक्रमातील विविध उपक्रमांचे अहवाल वाचन केले. त्यानंतर शिबिरा संदर्भातील मनोगते गावकन्यांनी व्यक्त केली. ज्यात श्री. सखाराम मालोदे, श्री. श्यामराव मालोदे, श्री. बाजीराव मालोदे, सौ. पार्वताबाई मालोदे इ. ग्रामस्थाचा समावेश होता. स्वयंसेवकांपैकी श्री. लक्ष्मीकांत ढेपले व कु. ज्योती उदे यांनी आपली मनोगते व्यक्त केली. समारोप सत्रास अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. पांडुरंग कल्याणकर यांनी असे मत व्यक्त केले की, गावकन्यांनी गावाच्या विकासासाठी शासनावर अवलंबून न राहता सर्वांनी मिळून एकत्रीतपणे विकास करावा असे मत मांडले. समारोप सत्रास गावाच्या सरपंच सौ. शोभाताई मालोदे, सर्व ग्रामस्थ, महिला आणि महाविद्यालयातील प्राध्यापक व स्वयंसेवक यांची उपस्थिती होती. शिबीर समारोप सत्राचे आभार डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी मांडले.

कार्यक्रमाधिकारी

प्रा. नितीन माळेगावकर

प्राचार्य

डॉ. एस. आर. टकले

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय, फुलंब्री

राष्ट्रीय सेवा योजना शिबीर : २०१८-१९

व्याख्यान सत्र :-

शिबीरात सायंकाळी ७ ते ९ या वेळेत व्याख्यान सत्र ठेवण्यात आले होते. या माध्यमातून ग्रामस्थांना व स्वयंसेवकांना ग्रामीण जीवनाशी निवगडीत विविध विषयावर समाजातील तज्ज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शनपर विचार ऐकण्याची संधी निर्माण करण्यात आली.

१) शेती क्षेत्रातील नवनवीन प्रयोग:-

दिनांक २१ डिसेंबर २०१८ रोजी फुलंब्री येथील संत सावता गुरुकुल माध्यमिक विद्यालयाचे मुख्याध्यापक श्री. ज्ञानेश्वर थोरे यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. श्री. थोरे यांनी त्यंच्या शेती क्षेत्रातील नवनवीन प्रयोग या विषयावरच्या व्याख्यानात सांगितले की शेती हे क्षेत्र दिवसेंदिवस आव्हानात्मक होत चालले आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना आता पारंपारिक पीक सोडून नवीन पिकांचा प्रयोग शेतीमध्ये करणे आवश्यक आहे. आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देऊन शेती केल्यास शेतमालाला चांगला भाव मिळून शेतकरी समृद्ध होऊ शकतो. आपण पेशाने जरी शिक्षणक असलो तरी दरवर्षी सुट्ट्यांमध्ये गावी जाऊन स्वतः शेतात काम करत असल्यचे ते म्हणाले. यावेळी कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी ज्येष्ठ नागरीक श्री. गरसोळे यांची उपस्थिती राहिली.

२) रेशीम शेती:-

दिनांक २२ डिसेंबर २०१८ रोजी सायंकाळच्या व्याख्यान सत्रात फुलंब्री येथील कृषी अधिकारी श्री. जी. बी. खंडागळे यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन केले होते. त्यांनी त्यांच्या व्याख्यानात रेशीम शेतीमधील सर्व बारकावे, त्यांच्या तांत्रिक बाबी, कच्च्या मालाचा भाव ते मिळण्याचे ठिकाण, रेशीम शेतीसाठी लागणारी जागा, तिचे आकारमान, त्यासाठी आवश्यक असणारे मनुष्यबळ, रेशीम अळ्यांचे खाद्य, त्यांचे आजार त्यांचा कालावधी, रेशीम कोष काढून घेण्याची प्रक्रिया, कोठे विकायचे ती बाजारपेठ तसेच शासनाचे अनुदान, त्याचा कालावधी इत्यादी सर्व बाबी ग्रामस्थांना विस्तृतपणे सांगितल्या. या व्यवसायामध्ये कुणाला रस असल्यास त्याला सर्वतोपरी मार्गदर्शन करण्याची तयारीही त्यांनी यावेळी दर्शविली. कार्यक्रमासाठी अध्यक्ष म्हणून माजी सरपंच तसेच ज्येष्ठ नागरीक श्री. धनाजी दुधे यांची उपस्थिती होती. अध्यक्षीय समारोप करतांना श्री. दुधे यांनी खंडागळे यांच्या मार्गदर्शनाबद्दल ग्रामस्थांतर्फे आभार मानले.

३) शेतीसाठी ठिकक तंत्र:-

दिनांक २३ डिसेंबर २०१८ रोजी बहिरगाव, ता. कन्नड, जि. औरंगाबाद येथील प्रगतिशील शेतकरी श्री. पोपटराव दाबके यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. श्री. दाबके आपल्या

व्याख्यानात म्हणाले की, मराठवाडा हा भाग दुष्काळग्रस्त आहे. मुक्त शेतीसाठीच नाही तर पिण्याच्या पाण्याचेही हाल होतात. अशा वेळी शेतकऱ्यांनी ठिबक तंत्राचा वापर करून पाण्याची बचत केली पाहिजे. पिकांना योग्य तितकेच पाणी देऊन उत्पन्न घेतले पाहिजे. ठिबक तंत्राचा वापर वाढवल्यास कमी पाण्यातही चांगले पीक घेता येवू शकते. शेती हा काही प्रमाणात बेभरवशाचा व्यवसाय असल्याने व आपल्या भागात पाण्याची समस्या असल्याने शेतकऱ्यांनी ठिबक तंत्राचा वापर करून स्मार्ट शेतीकडे वाटचाल करावी. यावेळी त्यांनी ठिबक वापरण्याची पद्धत, योग्य प्रकारे पिकांची निवड, पिकांना पाणी देण्याची योग्य पद्धत, पाण्याचे व्यवस्थापन, ठिबकसाठी मिळणारी शासनाची मदत इत्यादी सर्व बाबौंवर ग्रामस्थांना मार्गदर्शन केले व त्यांनी विचारलेल्या शंकांचे निरसन केले. यावेळी कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी असलेले ज्येष्ठ नागरीक श्री. शामराव आण्णा मालोदे यांनीही ग्रामस्थांना शेतीसाठी जास्तीत जास्त ठिबक तंत्राचा वापर करण्याचा सल्ला दिला व ग्रामस्थांतर्फे श्री. पोपटराव दाबके यांचे आभार मानले.

४) भारतीय राज्यघटनेतील मुलभूत अधिकार:-

दिनांक २४ डिसेंबर २०१८ रोजी प्रस्तुत महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विषयाचे प्राध्यापक श्री. बाबासाहेब लहाने यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. आपल्या व्याख्यानात बोलतांना प्रा. लहाने म्हणाले की, भारतीय राज्यघटनेचे प्रत्येकाला काही अधिकार दिलेले आहेत. त्यांनाच आपण नागरिकांचे मुलभूत हक्क असे म्हणतो. प्रत्येकाला आपल्या हक्काची जाणीव असणे आवश्यक आहे. प्रत्येक नागरीकाला सन्मानाने जगता यावे, त्याच्यावर कुणीही हुक्म चालवू नये यासाठी हे अधिकार दिलेले आहेत. या अधिकारांचा अभ्यास प्रत्येकाने करावा व आपल्या दैर्दिन जीवनात त्यांचा वापर करावा. यावेळी त्यांनी संसद, सर्वोच्च न्यायालय यांचे महत्त्व विशद केले. अध्यक्षस्थानी असलेले महाविद्यालयाचे माजी विद्यार्थी श्री. विशाल ठाकूर म्हणाले की, विद्यार्थ्यांनी व ग्रामस्थांनी मुलभूत अधिकारांबरोबरच मुलभूत कर्तव्येही लक्षात घेतली पाहिजे व त्याप्रमाणे वाटचाल केली पाहिजे. यावेळी महाविद्यालयाचे माजी विद्यार्थी श्री. राम ढेपले यांची उपस्थिती होती.

५) महिला अत्याचार जाणीव जागृती:-

दिनांक २५ डिसेंबर २०१८ रोजी सायंकाळच्या व्याख्यान सत्रात फुलंब्री पोलीस स्टेशनचे पोलीस उपनिरीक्षक श्री. विजय जाधव यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. आपल्या मार्गदर्शनात ते म्हणाले की, महिला अत्याचाराचे प्रमाण दिवसेदिवस वाढत चालले आहे. त्यामुळे स्त्री घराबाहेरच नाही तर घरातही सुरक्षित राहिलेली नाही. महाविद्यालयीन युवर्तींना छेडछाडीच्य घटनांना समोरे जावे लागते. त्यामुळे समाजमन दुषित होते. हे सर्व थांबण्यासाठी महिला व युवर्तींनी एकत्र येऊन त्याविरुद्ध आवाज उठवला पाहिजे. महिला अत्याचार प्रतिबंध व कौटुंबिक हिंसा विरोधी कायदा याची माहिती घेऊन अत्याचारा विरुद्ध लढले पाहिजे. पोलिसांची भूमिका ही नेहमीच सहकार्याची व मदत करण्याची असते. जर अशा घटनांना महिलांना सामोरे जावे लागत असेल तर त्यांनी मनात कुठलही भिती अथवा शंका न बाळगता जवळच्या पोलीस

स्टेशनला संपर्क केला पाहिजे. यावेळी अध्यक्षस्थानी असलेले ज्येष्ठ नागरीक श्री. बाबुराव मालोदे म्हणाले की, गावातील महिलांनी त्यांना कुठल्याही प्रकारच्या त्रासाला किंवा कौटुंबिक हिंसेला सामोरे जावे लागले तर त्यांनी न घाबरता पोलिसांना किंवा पोलीस पाटील यांना कळवावे. ग्रामस्थांतर्फे त्यांनी श्री. जाधव यांचे आभार मानले. यावेळी पोलीस कर्मचारी श्री. अंकुश बागल यांचीही उपस्थिती होती.

६) कायदाविषयक मार्गदर्शन:-

दिनांक २६ डिसेंबर २०१८ रोजी सायंकाळच्या व्याख्यान सत्रात ग्रामस्थ व स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन करण्यासाठी वकील संघ, फुलंब्री न्यायालय यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. प्रमुख वक्ते म्हणून मा. न्या. श्री. जयसिंग पवार साहेब उपस्थित होते. ग्रामस्थांना मार्गदर्शन करतांना ते म्हणाले की कायदा हा सर्व नागरीकांना समान आहे. कायदा हा कधीच भेदभाव करत नाही. देशातील प्रत्येक नागरीकांची जबाबदारी आहे की, कायद्याची पायमल्ली होणार नाही किंवा कुठल्याही नियमांचे उल्लंघन होणार नाही याची दक्षता प्रत्येकाने घ्यायला हवी. यावेळी कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी ज्येष्ठ नागरीक श्री. सखाराम मालोदे उपस्थित होते. अध्यक्षीय भाषणात ते म्हणाले की, युवकांनी कायदा हा विषय गंभीरपणे अभ्यासला पाहिजे. सध्या युवक सरासपणे कायद्याचे उल्लंघन करतांना दिसतात. यामुळे त्यांचे भविष्य अंधकारमय होऊ शकते.

यावेळी सरपंच श्रीमती शोभाताई मालोदे यांचीही उपस्थिती होती.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, संलग्नीत व

पंडित दीनदयाळ उपाध्याय शिक्षण संस्था संचालित

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय

फुलंब्री, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद.

२०१८-१९

राष्ट्रीय सेवा योजना

नियमीत कार्यक्रम अहवाल

डॉ. एस. आर. टकले

प्राचार्य

प्रा. नितीन माळेगावकर

कार्यक्रमाधिकारी

प्रा. डॉ. मंजुषा नळगीरकर

कार्यक्रमाधिकारी

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालयफुलंब्री ,

राष्ट्रीय सेवा योजना

२०१८-१९

'कार्यक्रम अहवाल नियमित'

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	घटक	पृष्ठ क्र.
१	कार्यक्रम तपशील	
२	कृतियुक्त फोटो	
३	वर्तमानपत्राने घेतलेली दखल	

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, संलग्नीत व
पंडित दीनदयाळ उपाध्याय शिक्षण संस्था, संचालित

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय

फुलंब्री, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद.

राष्ट्रीय सेवा योजना

२०१८-१९

नियमीत कार्यक्रम अहवाल

राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत विविध कार्यक्रम

१. आक्हान - चान्सलर्स ब्रिगेड - आपल्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबीर.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे दि. २७ मे ते ५ जून २०१८ दरम्यान पार पडलेल्या आक्हान - चान्सलर्स ब्रिगेड - आपल्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबीरासाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापिठाच्या समुहात महाविद्यालयाच्या रोहित शिंदे व शिवम जाधव दोन या स्वयंसेवकांनी महाविद्यालयाचे प्रतिनिधित्व केले व हे आक्हान शिबीर यशस्वीपणे पूर्ण केले. या शिबिरात महाराष्ट्राच्या प्रत्येक विद्यापीठाच्या प्रत्येक जिल्हाचे ३० रा से यो स्वयंसेवक व एक कार्यक्रमाधिकारी असे सहभागी झाले होते. या वेळी शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी सहभागी होणार्या स्वयंसेवकाव्यातिरिक्त मोठ्या प्रमाणावर इतर स्वयंसेवकांचे देखील सहकार्य लागणार होते. यावेळी सहभागी होणार्या स्वयंसेवकाव्यातिरिक्त मृणाल मनोरकर व अंकिता गायके या दोन विद्यार्थिनींनी देखील शिबिराच्या आयोजनात स्वयंसेवक म्हणून सहभाग नोंदवला. या शिबिरात कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन पंढरीनाथ माळेगावकर यांनी विविध समित्यांवर आयोजन समितीचे सदस्य म्हणून जबाबदारी पार पाडली

२. वृक्षावरोपणासाठी सिड बॉल

दि. ३१ जुलै २०१८ रोजी साकला रोज गार्डन औरंगाबाद व एफ एम ९८.३ यांच्या संयुक्त विद्यमाने जिल्ह्यातील सर्व शाळा महाविद्यालयात सिड बॉल बनवण्याचा मोठा उपक्रम हाती घेण्यात आला होता. ज्यामध्ये सिड बॉल बनवणे व त्यांचा वापर नंतर माळरानावर वृक्षावरोपणासाठी करणे असा उद्देश यामागचा आहे. या प्रसंगी महाविद्यालयानेही उस्फुर्त सहभाग नोंदविला. सिड बॉल बनवण्यात ६०-६५ विध्यार्थी सहभागी झाले होते, राष्ट्रीय सेवा योजनाचे अंतर्गत तयार झालेले सिड बॉल हे खूप जास्त

प्रमाणत तयार झाले , पैकी काही सिड बॉल स्वयंसेवकांना वाटून देण्यात आले. कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन पंढरीनाथ माळेगावकर, प्रा.डॉ. श्रीमती नळगीरकर मँडम व ग्रंथपाल डॉ. श्री गणेश टाकरवणकर यांनी परिश्रम घेतले .

३. आंतरराष्ट्रीय योग दिन.

दि. २१ जून २०१८ रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्ताने महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाने सकाळी ६.०० वा. महाविद्यालयाच्या क्रीडांगणावर एक दिवशीय योग शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते . या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले सर हे प्रामुख्याने उपस्थित होते. या शिबिरचा लाभ घेण्यासाठी महाविद्यालयाचे व परिसरातील विद्यालयाचे विद्यार्थी व शिक्षक वर्ग व परिसरातील नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठि क्रीडा संचालक डॉ. संदीप जगताप व राष्ट्रीय सेवा योजनाचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा.डॉ. श्रीमती मंजुषा नळगीरकर मँडम यांनी परिश्रम घेतले.

४. कृषी दिन – वनमहोत्सव निमित्त महाविद्यालयात वृक्षारोपण.

दि. १ जुलै २०१८ रोजी कृषी दिन व वनमहोत्सवाच्या निमित्ताने शासन आदेशानुसार महाविद्यालयाच्या परिसरात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले यांच्या हस्ते १० वृक्षांची लागवड केली व हा कृषी दिन व वनमहोत्सव साजरा करण्यात आला.

५. रामेश्वर वाघोळा येथे निंबोळी पेरणी .

संस्थेच्या वतीने दरवर्षी रामेश्वर वाघोळा येथिल डोंगरावर निंबोळी पेरणीचा कार्यक्रम घेण्यात येतो, याही वर्षी दि. जुलै २०१८ रोजी या कार्यक्रमात रासेयोच्या वतीने ५ स्वयंसेवक , कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर व प्रा.डॉ. श्रीमती मंजुषा नळगीरकर मँडम यांनी वाघोळा येथे जाऊन निंबोळी पेरणी कार्यक्रमात सहभाग घेतला

६. स्वच्छता – श्रमदान.

दि. ११ ऑगस्ट २०१८ रोजी जवळ येत असलेल्या स्वातंत्र्य दिनाच्या तयारीसाठी महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी श्रमदान करून परिसर स्वच्छ केला.या प्रसंगी लुम्बिनी उद्यानातील झाडांमध्ये वाढलेले गवत व काडी कचरा उचलून परिसराची स्वच्छता करण्यात आली

७. स्वच्छता – शपथ.

दि. ११ ऑगस्ट २०१८ महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने स्वयंसेवकांनी श्रमदान करून परिसर स्वच्छ केला त्या प्रसंगी मी घाण करणार नाही व करू देणार नाही, मी परिसर स्वच्छ राखण्याच्या प्रयत्न करेल” अशा आशयाची शपथ त्यांच्याकडून घेण्यात आली.

८. रक्तदान शिबिर

दिनांक २१ ऑगस्ट २०१८ रोजी महाविद्यालयामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने संस्थेचे अध्यक्ष माननीय ना. श्री हरिभाऊजी बागडे- नाना यांच्या वाढदिवसाच्या निमित्ताने रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी प्राध्यापक, रा. से. यो चे स्वयंसेवक मिळून असे २२ जणांनी रक्तदान करून सामाजिक बांधिलकी जोपासली.

रक्तदान शिबिरामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजनेचे स्वयंसेवक व प्राध्यापक वर्गामध्ये कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन मालेगावकर, प्रा. संजीवकुमार पांचाल, व श्रीमती राजश्री पवार रक्तदान केले तसेच संत सावता गुरुकुलचे श्री दिनेश औटी सर, श्री अप्पासाहेब चक्काण सर व श्री गंगावणे सर यांनी स्वतः रक्तदान करून इतरांना रक्तदान करण्यासाठी प्रेरित केले. दत्ताजी भाले रक्तपेढी औरंगाबादचे श्री चिटणीस साहेब व इतर कर्मचारी यांनी केलेल्या मोलाच्या सहकार्यामुळे हे शिबिर यशस्वीपणे संपन्न झाले. या शिबिराच्या स्वागत समारंभाचे सूत्रसंचालन कार्यक्रमाधिकारी प्रा. श्रीमती नळगीरकर मँडम यांनी केले.

९. रक्षाबंधन कार्यक्रम

फुलंब्री येथील आधार बालकाश्रम व लहूजी साळवे संस्कार केंद्र येथे दि. २५ ऑगस्ट २०१८ रोजी रासेयो च्या वतीने रक्षाबंधनाचा कार्यक्रम घेण्यात आला. यावेळी आधार बालकाश्रम सर्व उपस्थित ९१ विद्यार्थी व लहूजी साळवे संस्कार केंद्र येथील १४ विद्यार्थ्यांना रा. से. यो. च्या स्वयंसेविकातर्फे राख्या बांधून व मिठाई देवून त्यांचे तोंड गोड करण्यात आले. या अनाथ बालकांना बहिणीच्या मायेची उब देण्याचा व स्वयंसेवकांनाही संस्कार देण्याचा हा छोटासा प्रयत्न रा. से. यो. च्या वतीने करण्यात आला.

१०. राष्ट्रीय साक्षरता दिन.

दि ८ सप्टेंबर २०१८ रोजी राष्ट्रीय साक्षरता दिनाच्या निमित्त महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातर्फे रॅली व पथनाट्यांचे आयोजन करण्यात आले. रॅली ही महाविद्यालयातून निघून शहरातील मुख्य रस्त्यावरून बस स्थानकाच्या

बाजूने गावात गेली व नंतर बाजार पट्टीतून महाविद्यालयात परत आली. या वेळी विद्यार्थ्यांकडून साक्षरतेचे महत्त्व पटवून देणाऱ्या विविध घोषणांचा उद्घोष करण्यात आला. या रँली च्या दरम्यान विविध ठिकाणी पथनाट्यांचे सादरीकरण करण्यात आले होते, देवगिरी बँक, बस स्थानक, जुने पोलिस स्टेशन, सावता मंदिर तसेच बाजार पट्टीत पथनाट्यांचे सादरकरण दरम्यान मोठ्या संख्येने ग्रामस्थ उपस्थित होते. पथनाट्यांमधून साक्षरतेचे महत्त्व व निरक्षरतेचे धोके अभिनयातून समजावून सांगण्यात आले. या पथनाट्यांना डॉ. पी. एम. कल्याणकर यांनी मार्गदर्शन केले. तर रँलीच्या यशस्वीततेसाठी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन मालेगावकर प्रयत्न केले.

११. अहिंसा व सद्ग्रावना रँली.

दि. २२ सप्टेंबर २०१८ महात्मा गांधी यांच्या १५० व्या जयंती निमित्ताने अहिंसा व सद्ग्रावना रँली चे आयोजन महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातर्फे करण्यात आले. रँली ही महाविद्यालयातून निघून शहरातील मुख्य रस्त्याजवळून विवेकानंद नगर येथे हि रँली गेली होती. या वेळी विद्यार्थ्यांकडून अहिंसा व सद्ग्रावना या विचारांच्या घोषणा दिल्या. तर रँलीच्या यशस्वीततेसाठी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन मालेगावकर व कार्यक्रमाधिकारी प्रा. श्रीमती नळगीरकर मँडम यांनी केले प्रयत्न केले.

१२. रा.से.यो .दिन २४ सप्टे २०१८ .

महाविद्यालयात दि .२४ सप्टे २०१८ रोजी रा.से.यो .दिन साजरा करण्यात आला यावेळी माजी कार्यक्रमाधिकारी डॉ. संजीवकुमार पांचाल यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले या केली कार्याक्रमचे अध्यक्ष म्हणुन महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. पांडुरंग कल्याणकर हे होते. यावेळी कार्यक्रमाधिकारी प्रा .नितीन माळेगावकर यांनी कार्याक्रमाचे प्रास्ताविक केले तर सूत्रसंचालन कार्यक्रमाधिकारी प्रा. श्रीमती नळगीरकर मँडम यांनी केले. सदर रा. से. यो. दिनास मोठ्या संख्येने विद्यार्थी स्वयंसेवक उपस्थित होते.

१३. वाचन प्रेरणा दिन

भारताचे दिवंगत राष्ट्रपती माननीय ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या जन्मदिवसानिमित्त सर्व भारत भरामध्ये दिनांक 15 ऑक्टोबर हा दिवस वाचन प्रेरणा दिन म्हणून साजरा केला जातो. महाविद्यालयामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने हा वाचन प्रेरणा दिन साजरा करण्यात आला. यावेळी विद्यार्थ्यांना कार्यक्रम अधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर .श्रीमती प्रा. डॉ. मंजुषा नळगीरकर मँडम व डॉ. महेश थोरात यांनी मार्गदर्शन केले. याप्रसंगी विद्यार्थ्यांनी आपली वाचन मते व्यक्त केली.

१४. दरेगाव ग्रामस्थांची सहल- पाटोदा.

महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दत्तक घेतलेल्या दरेगाव – दरी या गावातील ग्रामस्थांची एखाद्या आदर्श ग्राम पुरस्कार मिळालेल्या गावाला सहल काढून त्यातून आदर्श ग्राम बनवण्याचा संकल्प त्यांच्या मनात रुजविण्याचा एक विचार यावेळी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी केला व दि . ४ नोव्हे. २०१८ दरेगाव येथील २४ ग्रामस्थांना सोबत घेऊन त्यांची एक दिवसिय सहल प विविध आदर्श पुरस्कार प्राप्त ग्राम पाटोदा (वाळूज) येथे काढण्यात आली. या वेळी ग्रामस्थांनी पाटोदा येथे राबविलेले विविध उपक्रम पहिले यातील काही उपक्रम गावात राबविणे शक्य आहेत व त्या साठीच्या शक्यता ते पडताळून पहात होते. या प्रसंगी पाटोदा चे सरपंच श्री भास्कर पेरे यांनी देखील मार्गदर्शन केले. हि सहल यशस्वी करण्यासाठी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन मालेगावकर यांनी केले प्रयत्न केले.

१५. एड्स दिन.

दि १ डिसेंबर २०१८ रोजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने जागतिक एड्स दिन साजरा करण्यात आला या वेळी होते. यावेळी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर व प्रा. संदीप जगताप यांनी उपस्थित विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले यात एड्स या आजाराची माहिती, कारणे , उपाय , काळजी , लक्षणे , निरोधचा वापर या सर्व विषयावर माहिती देण्यात आली. या वेळी कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. महेश थोरात हे होते कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन कार्यक्रमाधिकारी प्रा. श्रीमती नळगीरकर मँडम यांनी केले.

१६. गोवर रूबेला लसीकरण.

दि. १३ डीसे. २०१९ रोजी महाविद्यालयाला लागून असलेल्या श्री संत सावता गुरुकुल याठिकाणी ग्रामीण रुग्णालय फुलंब्री यांनी गोवर रूबेला लसीकरणाचे आयोजन करण्यात केले होते. या लसीकरणाच्या साठी फुलंब्री ग्रामीण रुग्णालयाचे कर्मचारी वर्ग त्या ठिकाणी उपलब्ध झाले होते या वेळी लसीकरण करण्यासाठी लागणारे सर्वतोपरी सहकार्य / मदत महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग कडून करण्यात आली या ठिकाणी स्वयंसेवकांनी विद्यार्थ्यांना गोवर रूबेला लसीकरण करण्यासाठी सर्वतोपरी सहकार्य केले

१७ .स्वच्छता - श्रमदान.

दि. २८ डिसेंबर २०१८ रोजी रासेयोच्या स्वयंसेवकांनी न्यायालय परिसरातील गुलाबरोपांची निगा राखण्याच्या उद्देशाने व उद्यानाची व्यवस्थित साफसफाई

करण्यासाठी श्रमदान केले व न्यायालयाचा परिसर स्वच्छ केला. उद्यानातील रोपांची आळे ठीक केली, कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन मालेगावकर यांनी केले प्रयत्न केले.

१७. उत्कर्ष-राज्यस्तरीय ह्या सामाजिक सांस्कृतिक राज्यस्तरीय स्पर्धेत सहभाग

दि. २७ ते ३० जानेवारी २०१९ दरम्यान राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर या ठिकाणी उत्कर्ष राज्यस्तरीय ह्या सामाजिक सांस्कृतिक राज्यस्तरीय स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले आहे. या स्पर्धेसाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाच्या समूह निवडीसाठी दिनांक १७ जानेवारी २०१९ रोजी निवड चाचणी ठेवण्यात आली होती. यामध्ये महाविद्यालयाच्या रा. से. यो. च्या वतीने कु. मृणाल मनोरकर व श्री. ऋषिकेश पंडित दोन विद्यार्थ्यांना पाठवण्यात आले होते या दोन्ही विद्यार्थ्यांचे उत्कर्ष या राज्यस्तरीय स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी निवड झाली व या निवड चाचणी साठी तज्ज्वर म्हणून महाविद्यालयाच्या माजी कार्यक्रमाधिकारी व डॉ. संजीवकुमार पांचाल यांनी भूमीका पार पडली. या विद्यार्थ्यांचे दि. २३ ते २६ जानेवारी २०१९ यादरम्यान डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाच्या परिसरात प्रशिक्षण झाले. नंतर ते दि. २७ ते ३० जानेवारी २०१९ रोजी होणाऱ्या नागपूर येथील उत्कर्ष या सामाजिक सांस्कृतिक स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी रवाना झाले, व या दोन विद्यार्थ्यांनी राज्यस्तरीय उत्कर्ष या राज्यस्तरीय स्पर्धेत सहभाग नोंदवला.

१८. स्वयंसेवकांची एड्सग्रस्त अनाथ बालकांच्या आश्रम भेट.

दिनांक ६ फेब्रु . २०१८ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने स्वयंसेवकांसाठी सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. सहल ही औरंगाबाद येथील बाबा साई एड्सग्रस्त अनाथ बालकांच्या आश्रम या ठिकाणी काढण्यात आली होती. या वेळी २५ विद्यार्थी या सहलीमध्ये सहभागी झाले होते. सहलभेट घडकून आणन्यासाठी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन मालेगावकर व कार्यक्रमाधिकारी प्रा. श्रीमती नळगीरकर मँडम प्रयत्न केले.

१९. वाहतूक साक्षरता कार्यक्रमाचे आयोजन

राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने स्वयंसेवकांसाठी दि. १८ फेब्रु २०१८ रोजी वाहतूक साक्षरता या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले या प्रसंगी औरंगाबाद जिल्ह्याचे वाहतूक शाखेचे पोलीस इन्स्पेक्टर श्री घुले साहेब तर फुलंब्री पोलीस स्थानकाचे पीएसआय चळाण साहेब व राजपूत साहेब उपस्थित होते. या प्रसंगी पंधरा ते वीस वाहतूक पोलीस देखील महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यासाठी आले होते. मार्गदर्शन करताना श्री घुले साहेबांनी विद्यार्थ्यांना वाहतुकीचे नियम समजावून

सांगितले तसेच नशा करून वाहतूक करू नये व वाहतूक करत असताना घ्यावयाची काळजी या विषयावर देखील त्यांनी विस्तृत असे मार्गदर्शन केले , सदर कार्यक्रमास गुरुकुल चे मुख्याध्यापक श्री ज्ञानेश्वर थोरे सर व महाविद्यालयाचे डॉ. गणेश कुलकर्णी देखील उपस्थित होते कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन मालेगावकर यांनी केले.

कार्यक्रमाधिकारी

प्रा. डॉ. मंजुषा नळगिरकर

कार्यक्रमाधिकारी

प्रा. नितीन मालेगावकर

प्राचार्य

डॉ. एस. आर. टकले

